

KOULUTUS

SUOMEN MAANMITTARIYHDISTYKSEN kokous käsitteli laajasti koulutusta:

Jos myönnetään, että polyteknillisen opiston tulee voida antaa maamittareille tarpeellinen ammattikasvatus, niin kysytään, eikö tämän opiston oppiaika ja oppimäärä maamittareiksi aikoville olisi muutettava ja uudestaan järjestettävä.

Kysymyksen alusti hra **Savander** seuraavalla kirjallisella lausunnolla:

Mitä niihin aineisiin tulee, jotka ovat tarkoitettuyksistään maamittareita varten, voidaan ne jakaa kahteen osaan, teknilliseen ja juridilliseen taloudelliseen. Meidän maassamme, samoin kuin Ruotsissa ja Tanskassakin, on näet maamittarien tehtävänä ei ainoastaan mittausten toimittaminen ja kartallepano, vaan myöskin ja pääasiallisesti jakojen toimittaminen ja niistä johtuvien suoritusten tekeminen, jota vastoin Saksassa maamittarien tehtävänä on ainoastaan kartallepano ja teknillinen puoli jaon toimittamisessa. Viime mainitussa maassa ei maamittarijakotoimituksissa ole yksinään toimitusmiehenä, vaan on hänen esimiehenään lakimies, joka pitää kokoukset ja itse asiassa johtaa työtä. Saksassa on kyllä tätä asianlaitaa valitettu, mutta tätä ei ole vielä saatu muutetuksi. Meidän maamittariemme suuremmat ja laajemmat työvelvollisuudet vaativat siis myöskin monipuolisempaa ammattikasvatusta kuin se mitä tarjotaan Saksassa, jonka maan mukaan maanmittaus-opetus meillä pääasiallisesti on järjestetty.

Polyteknillisen opistomme nykyisen oppiohjelman mukaan käsittää opetuksen teknillinen puoli erilaisten mittausten teoriiat, perustuen pääasiallisesti muissa maissa varsinkin Saksassa käytettyihin mittaustapoihin, jotka, kun kolmioverkko kerran on olemassa, ovat ainoat oikeat. Sen ohessa annetaan siellä myöskin ohjausta piirustuksessa ynnä "rajanjärjestely- ja jakotöissä" sekä "järjestelyehdotusten" laatimisessa. Jos meidänkin maassamme löytyisi kaikkialle ulottuvia verkkokulmioita, joitten nojaan erityismittauksen voisi perustaa, olisi mittaustavat meillä sangen vähillä poikkeuksilla samat kuin Saksassa. Mutta kun niin ei ole laita eikä ole toivoakaan siitä, että meillä vielä

- **Aateliston ja porvariston muodostamat säätyvaltiopäivät kokoontuivat, ja niissä käsiteltiin mm. ensimmäistä kertaa naisten äänioikeutta**
- **Englannin kuningatar Viktoria juhli 60 v. hallitsijana oloaan**
- **Venäjällä siirryttiin kultakantaan**

VUONNA 1897

monen kymmenen vuoden kuluessa saadaan luotettavat kiinnepisteet mittaukselle ja kartallepanolle on meidän yhä edelleen turvauttava säilyttämään, tarkastelemaan ja edelleen kehittämään sitä mittaustapaa, jota meidän maassamme samoin kuin Ruotsissakin jo puolen kolmatta vuosisadan kuluessa on käytetty jakokarttojen laatimista varten. Ne, jotka ovat opiskelleet polyteknillisessä opistossa sen jälkeen kuin sanottu laitos sai nykyisen muodostuksensa, tietävät varsin hyvin, kuinka vähän mittausteorioiden opettajat tähän saakka ovat huomiota panneet, tutkineet ja luennoissaan arvostelleet nykyisen mittaustavan hyviä ja huonoja puolia. Tämä ei ole sanottu opettajien moittimiseksi; mutta kun me, kuten edellä on sanottu, toistaiseksi ja siksi kunnes kolmioverkko on valmistettu, olemme pakotetut yhä edelleen yksinomaan käyttämään nykyistä graafillista mittaustapaa, niin ei olisi ollenkaan haitaksi jos mittausteorioiden eli praktillisen geometrian opettajat polyteknikossa lähemmin tutustuisivat tähän mittaustapaan, voidaksensa antaa ohjeita siitä missä määrin ja millä tavoin sitä olisi muodostettava ja mitä mittausta toimittaessa tämän tavan jälkeen yleensä olisi huomioon otettava, jotta tulokset vastaisivat tarkoitustansa ja täyttäisivät ne tarkkuus-vaatimusten ehdot, jotta meidän maassamme mittausteille kartoille pannaan.

• • •

Ruotsissa, josta me olemme perineet laitoksemme ja josta me tähän saakka olemme saaneet suuren osan kokemuksesta nyt puheena olevalla alalla, ovat vaatimukset maamittareiksi aikovilta verrattain vähäiset, eikä siellä ole erityistä oppilaitostakaan näiden valmistamista varten. Mutta tämä seikka saa osaksi selityksensä siitä, että isojaot täällä ovat yleensä lopullisesti toimitetut ja jaonjärjestelytkin suurimmaksi osaksi valmistetut. Sen ohessa on merkille pantava, että maamittareiksi aikoville Ruotsin Maanmittausjohtosäännön mukaan 6 päivästä Elokuuta 1864, Art. I § 8 mon. 2, on annettu vapaus opiskella joko yksinään tai maanviljelys-, metsänhoito- tai teknologisessa opistossa ja että oppilaat maanmittaushallituksessa saavat opetusta varsinkin maanmittauksen käytännöllisissä puolissa ja sellaisten henkilöitten johdolla, joilla täytyy edellyttää olevan ei ainoastaan teoreettiset tiedot, vaan myöskin laaja käytännöllinen kokemus. Paitsi sellaisia aineita, joita meillä maamittariksi aikovilta vaaditaan, kuuluu tutkinto-aineisiin Ruotsissa maanmittaushallituksen kiertokirjeen 21 päivästä Helmik. 1881 9 §:n mukaan vielä valtio- ja kameraali- ynnä talouslainoppi.

• • •

Kaiken sen johdosta, mitä edellä olen lyhyesti esittänyt, pyydän kokoukselle ehdottaa: "että kokous, tunnustaen oppiajan ja oppimäärän maamittareiksi aikovia varten polyteknillisessä opistossa riittämättömäksi, yhtyisi Teollisuushallitukselle lausumaan sen toivomuksen, että sanottu oppiaika olisi lisättävä yhdellä vuodella ja oppimäärä laajennettava ylempänä mainituilla aineilla (mm. maalajioppi, katasterilaitostuntemus, jyvitysoppi, kansantalousoppi, viljelyskasvit), sekä että tätä varten opistoon asetettaisiin tarpeellinen määrä uusia opettajavoimia.

Hra E. Åkerman tahtoi saada sanotuksi, että polyteknillisen opiston maanmittaus-osasto on lapsipuolen asemassa ja huonosti hoidettu; ne oppilaat, jotka eivät muilla osastoilla menesty, lykätään sinne ja tehdään väkisinkin maamittareiksi. Puolusti hra Savanderin ehdotusta.

SMY:n kokous hyväksyi Savanderin esityksen.

Jürgen Grönfors
jurgronf@gmail.com